

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 218/2018-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. februára 2020 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátskou kanceláriou IKRÉNYI & REHÁK, s. r. o., Šoltésovej 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a prokurista JUDr. Viktor Ewerling, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky v dovolacom konaní proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 15 Co 215/09-238 z 18. septembra 2013 vedenom pod sp. zn. 6 C 335/08 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Malacky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 335/08 porušené boli.

2. [REDACTED] a [REDACTED] priznáva finančné zadosťučinenie každému v sume 4 000 € (slovom štyritisíc eur), ktoré je Okresný súd Malacky p o v i n n ý vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. [REDACTED] a [REDACTED] priznáva trovy konania v sume 390,50 € (slovom tristodevät'desiat eur a päťdesiat centov), ktoré je Okresný súd Malacky p o v i n n ý vyplatiť na účet advokátskej kancelárie IKRÉNYI & REHÁK, s. r. o., Šoltésovej 2, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 335/08, postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 215/09 a postupom okresného súdu a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v dovolacom konaní proti rozsudku krajského súdu č. k. 15 Co 215/09-238 z 18. septembra 2013 (ďalej aj „rozsudok odvolacieho súdu“).

2. Ústavný súd na neverejnom zasadnutí 5. júna 2018 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Mojмира Mamojku

predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľov a uznesením č. k. III. ÚS 218/2018-20 z 5. júna 2018 ju v časti, ktorou sťažovatelia namietali porušenie označených práv postupom okresného súdu v dovolacom konaní, prijal na ďalšie konanie podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 38/1993 Z. z.“). Ústavnú sťažnosť vo zvyšnej časti (vo vzťahu ku krajskému súdu a najvyššiemu súdu, pozn.) ústavný súd odmietol.

3. Ústavná sťažnosť sťažovateľov bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Rudolfovi Tkáčikovi, ktorému funkčné obdobie sudcu ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. V súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 bola vec náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 bola prerokovaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia.

4. Z obsahu ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovatelia podali 23. marca 2003 na okresnom súde žalobu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy z 22. novembra 2001. Okresný súd rozhodol o žalobe sťažovateľov tak, že ju rozsudkom č. k. 6 C 335/08-137 z 2. decembra 2008 zamietol.

4.1 Na základe odvolania podaného sťažovateľmi vec rozhodoval krajský súd, ktorý rozsudkom č. k. 15 Co 215/09-238 z 18. septembra 2013 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

4.2 Postupom krajského súdu však podľa názoru sťažovateľov došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom a domôcť sa tak ochrany svojich subjektívnych práv, a keďže uvedené vady predstavovali súčasne dovolací dôvod (podľa vtedy platného § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku), sťažovatelia podali proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie.

4.3 Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti zdôraznili najmä tú skutočnosť, že „odo dňa doručenia Dovolania na súd prvej inštancie nedošlo zo strany súdu prvej inštancie podľa informácii zistených sťažovateľmi doteraz (ku dňu podania ústavnej sťažnosti, pozn.) k postúpeniu súdneho spisu s Dovoláním na dovolací súd“.

5. Na základe uvedeného a v ústavnej sťažnosti zdôrazňovanému fakt, že konanie vo veci trvá viac ako 15 rokov, sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie ich označených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 335/08, postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 215/09 a postupom okresného súdu a najvyššieho súdu v dovolacom konaní proti rozsudku odvolacieho súdu, prikáže okresnému súdu a najvyššiemu súdu v konaní o dovolaní konať bez zbytočných prieťahov, prizná finančné zadosťučinenie v sume 30 000 € každému zo sťažovateľov a nahradí trovy konania.

5.1 Ako už bolo uvedené, ústavný súd prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie len v časti, ktorou sťažovatelia namietali porušenie označených práv postupom okresného súdu v dovolacom konaní (ďalej aj „napadnuté konanie“).

II.

Vyjadrenie odporcu a replika sťažovateľov, postup okresného súdu v napadnutom konaní

6. Okresný súd na výzvu ústavného súdu z 10. júla 2018 odpovedal prípisom sp. zn. Spr. 2165/18 z 30. júla 2018, v ktorom ústavnému súdu oznámil, že žiadosti o predloženie súdneho spisu vedeného pod sp. zn. 6 C 335/08 nemožno vyhovieť z dôvodu, že tento sa od 24. apríla 2018 nachádza na najvyššom súde v dôsledku podaného dovolania. Z rovnakých dôvodov sa predseda okresného súdu nevyjadril k vecnej stránke prijatej ústavnej sťažnosti a nepredložil ani chronológiu procesných úkonov, ktoré okresný súd vykonal v dovolacom konaní. Predseda okresného súdu ďalej poukázal na tú skutočnosť, že sťažovatelia sa na neho neobrátili so sťažnosťou podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov, a vyslovil súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci s poukazom na § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z.

7. Ústavný súd zaslal vyjadrenie okresného súdu sťažovateľom, ktorí vo svojej odpovedi doručenej ústavnému súdu 29. januára 2019 oznámili, že súhlasia s upustením od ústneho pojednávania, a zdôraznili, že značné prieťahy v konaní trvajúcim už takmer 16 rokov (ku dňu podania vyjadrenia, pozn.), ktoré sa týka základnej životnej otázky, a to ich bývania, považujú za neprimerané, pričom podstatnú časť z nich zapríčinil podľa ich tvrdenia okresný súd „*vrátane zadržovania spisu v dovolaní po dobu približne 4,5 roka*“.

8. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a stanoviskami účastníkov konania dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

9. Ústavný súd sa pri svojom rozhodovaní nemal možnosť oboznámiť s obsahom na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu, napriek tomu v tomto prípade považoval za podstatnú tú skutočnosť, ktorú napokon potvrdil vo svojom vyjadrení aj predseda okresného súdu, že dovolanie zo 6. decembra 2013 proti rozsudku odvolacieho súdu (spolu so súdnym spisom) bolo najvyššiemu súdu predložené na rozhodnutie 24. apríla 2018.

III.

Právomoc ústavného súdu a východiská v judikatúre ústavného súdu

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon o ústavnom súde v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

14. Sťažovatelia sa svojou ústavnou sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 335/08 (pri predkladaní spisu na dovolacie konanie).

15. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

16. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 dohovoru, pozn.) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, ktorá je plne aplikovateľná i po zmene právnej úpravy, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu (napr. II. ÚS 26/95).

17. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa strana sporu obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

18. Podľa § 436 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

Podľa § 436 ods. 2 CSP po odstránení vád podľa odseku 1 súd prvej inštancie rozhodne o vyrubení súdneho poplatku za podané dovolanie a o návrhoch na oslobodenie od súdneho poplatku.

Podľa § 436 ods. 3 CSP dovolanie doručí súd prvej inštancie protistrane, vyzve ju, aby sa k dovolaniu vyjadrila a určí na vyjadrenie lehotu nie kratšiu ako desať dní. Na neskôr podané vyjadrenie sa neprihliada.

Podľa § 436 ods. 4 CSP ak sa protistrana vyjadrí k dovolaniu v lehote podľa odseku 3, vyjadrenie sa doručí dovolateľovi.

Podľa § 437 CSP po uplynutí lehôt podľa § 436 ods. 3 predloží súd prvej inštancie bezodkladne vec dovolaciemu súdu na rozhodnutie o dovolaní.

IV.

Záverý ústavného súdu týkajúce sa otázky porušenia práv sťažovateľov

19. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu prerokúvanej veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

20. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka napadnutého konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci, napokon ani predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení na zložitost' veci nepoukázal.

21. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúmvanej veci, pozornosti ústavného súdu neušlo, že sťažovatelia napriek dlhodobej nečinnosti okresného súdu zostali pasívni a nepožiadali okresný súd, aby vo veci konal. Na túto pasivitu sťažovateľov, ktorá istým spôsobom prispela k neodstráneniu nečinnosti okresného súdu, ústavný súd prihliadol pri úvahe o výške priznaného primeraného finančného zadosťučinenia. Okrem uvedeného však ústavný súd nezistil také okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na ťarchu sťažovateľov pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

22. Ústavný súd pri hodnotení samotného postupu okresného súdu v napadnutom konaní musí konštatovať, že po doručení dovolania sťažovateľov zo 6. decembra 2013 bol

okresný súd bez akéhokoľvek relevantného dôvodu absolútne nečinný, podané dovolanie spolu so súdnym spisom predložil najvyššiemu súdu na rozhodnutie až 24. apríla 2018, teda po vyše 4 rokoch a 4 mesiacoch od podania dovolania sťažovateľmi.

22.1 V tejto súvislosti ústavný súd považuje za dôležité poznamenať, že konanie vo veci sťažovateľov začalo podaním žaloby ešte v roku 2003 a doteraz nie je právoplatne skončené. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Cdo 61/2018 z 28. februára 2019 rozhodol o podanom dovolaní sťažovateľov tak, že rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa informácie poskytnutej najvyšším súdom sa spis od 6. marca 2019 nachádza na krajskom súde, je vedený pod novou sp. zn. 14 Co 52/2019 a krajský súd zatiaľ vo veci nerozhodol.

22.2 Už zo samotnej skutočnosti, že okresný súd vyše štyri roky nepredložil podané dovolanie najvyššiemu súdu, je zrejmé, že okresný súd nezvolil taký procesný postup, ktorý by smeroval k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovatelia nachádzali. Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože okresný súd bez akýchkoľvek zákonných alebo iných dôvodov nevykonával vo veci žiadne úkony, aby dovolanie sťažovateľov bolo prerokované v primeranej lehote. K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným prietahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci alebo správania sťažovateľov, ale najmä v dôsledku postupu okresného súdu.

22.3 Povinnosť súdu konať bez prietahov vyplývala do 30. júna 2016 z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (podľa § 6 mal súd v konaní postupovať v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná; § 100 ods. 1 súdu prikazoval, že len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá). Podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je táto povinnosť súdu *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

23. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 335/08 došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov

podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

24. V súlade s citovaným čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

25. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti navrhli, aby ústavný súd po prijatí rozhodnutia o porušení označených práv okresnému súdu prikázal konať v predmetnej veci bez zbytočných prieťahov a predložiť súdny spis najvyššiemu súdu. Keďže napadnuté konanie už bolo v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti skončené a okresný súd už nemal v dovolacom konaní žiadnu právomoc konať, ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľov v tejto časti nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

26. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

27. Podľa § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

28. Podľa § 135 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak ten, komu bolo uložené zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, v lehote ustanovenej v odseku 1 priznané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nezaplatí, zvyšuje sa finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplatenia.

29. Sťažovatelia sa domáhali priznania finančného zadosťučinenia spoločne v sume 60 000 €. Svoj návrh odôvodnili predovšetkým celkovou dĺžkou súdneho konania, ale aj tým, že *„konaním sú dotknuté práva k nehnuteľnosti určenej a využívanéj na bývanie“*. Pri určení výšky nároku vychádzali aj *„zo zásadného pocitu nespravodlivosti a spôsobených útrap dlhodobou účasťou v konaní“*.

30. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade priznanie primeraného finančného zadosťučinenia prichádza do úvahy, avšak suma požadovaná sťažovateľmi nie je primeraná okolnostiam prípadu. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na okolnosti prípadu.

31. S prihliadnutím na celkovú neprimeranú dĺžku konania, berúc do úvahy všetky okolnosti danej veci (predovšetkým obdobie nečinnosti okresného súdu pri predkladaní spisu na dovolacie konanie), ústavný súd považoval priznanie finančného zadosťučinenia v sume 4 000 € každému zo sťažovateľov za primerané (bod 2 výroku nálezu). Vo zvyšnej časti prevyšujúcej uplatnený nárok na primerané finančné zadosťučinenie ústavný súd návrhu sťažovateľov nevyhovel, tak ako je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu.

VI.

Trovy konania

32. Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

33. Sťažovatelia v petite ústavnej sťažnosti navrhli, aby im ústavný súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia v sume 596,80 €.

34. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok roku 2017, ktorá bola podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky v sume 921 €.

35. Ústavný súd priznal úhradu za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti) v súlade § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 2, § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) právnomu zástupcovi sťažovateľov, a to advokátskej kancelárii IKRÉNYI & REHÁK, s. r. o., Šoltésovej 2, Bratislava.

35.1 Odmena advokáta v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2018 je 1/6 z výpočtového základu, čo v zmysle citovaných ustanovení vyhlášky predstavuje sumu 153,50 € a režijný paušál sumu 9,21 €. Úhrada za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2018 pri zastupovaní dvoch osôb (po znížení o 50 % podľa § 13 ods. 2 vyhlášky) spolu s režijným paušálom a daňou z pridanej hodnoty predstavuje spolu sumu 390,50 €.

35.2 Úhradu za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2019 (písomné vyjadrenie z 29. januára 2019) ústavný súd sťažovateľom nepriznal vzhľadom na to, že neobsahovalo žiadnu novú argumentáciu, ktorou by sťažovatelia podporili záver o ústavnej neudržateľnosti postupu okresného súdu v napadnutom konaní.

35.3 Vzhľadom na uvedené ústavný súd priznal sťažovateľom trovy konania v sume 390,50 € (bod 3 výroku tohto nálezu) a vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľov nevyhovel (bod 4 výroku nálezu).

36. Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľov, advokátskej kancelárie IKRÉNYI & REHÁK, s. r. o., Šoltésovej 2,

Bratislava, v lehote uvedenej v bode 3 výroku tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

37. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu